

ÖZET: Başkanlığımızda vaiz olarak görev yapan personelin maaş karşılığı günde 8 saat; haftada 40 saat çalışma zorunluluğu ile 08.30-17.30 saatleri arasındaki mesaiye tabi olup olmadığı hususlarında. (10.02.2025 - E.6020648)

Anayasa'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasında, **"Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir."** hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Çalışma Saatleri" başlıklı 99'uncu maddesinde; **"Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.**

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.

Ancak bu kanuna, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilir.

Cumhurbaşkanı, yurt dışı kuruluşlarda hizmetin gerektirdiği hallerde, hafta tatilini Cumartesi ve Pazardan başka günler olarak tespit edebilir."

düzenlemesi, "Günlük çalışma süreleri" başlıklı 100'üncü maddesinde ise;

"Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tesbit olunur."

...

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanınca belirlenir."

hükümleri yer almaktadır.

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında, **"... vaiz, imam-hatip, müezzin-kayyım ve Kur'an kursu öğreticilerinin çalışma, usul ve esasları ile imam-hatipler ve müezzin-kayyımların haftalık iznine ve bayram tatillerinde izin kullanmalarına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir."** düzenlemesi mevcuttur.

Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, **"Cami ve mescitlerdeki irşat hizmetlerinin usulüne uygun olarak etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak, bununla ilgili iş ve işlemleri takip etmek."** görevi; **"Başkanlıkça uygun görülen yerlere vaaz ve irşat ekipleri göndermek, bununla ilgili iş ve işlemleri yürütmek"** görevi ve **"İrşat hizmetlerinde bulunan personelin verimliliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapmak ve müftülüklerce bu amaçla yapılan iş ve işlemleri takip etmek."** görevi Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü uhdesinde yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 32'nci maddesinde başvaiz, uzman vaiz ve vaizlerin ortak görevlerinin;

"a) Her türlü vasıttan yararlanarak toplumu dini konularda bilgilendirmek, irşat ve rehberlik hizmeti sunmak.

b) Ramazan ayı ve dini günler dışında, haftada beş defa, erkek vaizler için biri cuma vaktinde olmak üzere, müftülükçe belirlenen yerlerde vaaz etmek, bunlardan en az birini takrir yöntemiyle veya sohbet şeklinde yapmak.

...

(3) Vaizler, haftanın beş günü görev yapar, istekleri de dikkate alınarak müftülükçe belirlenen iki günde haftalık izinlerini kullanırlar.

(4) Vaizler cuma günü ve dini bayramların birinci günleri ile diğer dini gün ve gecelerde haftalık izin kullanamazlar. Haftalık izin günleri, dini bayramların birinci günü

ile diğer dini gün ve gecelere rastladığında, önceki veya sonraki günlerde izinlerini kullanırlar."

şeklinde düzenlendiği görülmektedir.

Ayrıca 31.07.2017 tarihli ve 66202 sayılı Başkanlık Onayı ile yürürlüğe giren ve Başkanlık personelinin görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi'nin 116'ncı maddesinin birinci fıkrasında, **vaizlerin Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 32 ila 35'inci maddelerinde sayılan görevleri yapmakla yükümlü olduğu** belirtilmektedir.

15.12.2020 tarihli ve E.847444 sayılı Başkanlık Onayı ile yürürlüğe giren Din Hizmetleri Uygulama Genelgesi'nin 3'üncü maddesinde ise;

"(1) Vaizler, Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 32, 33 ve 34 üncü maddelerinde belirtilen görevleri, il ve ilçe irşat kurulları koordinesinde hazırlayacakları vaiz çalışma programı çerçevesinde yerine getireceklerdir.

(2) Vaiz çalışma programı çerçevesinde vaizler; Ramazan ayı ve dini günler dışında, haftada beş defa, erkek vaizler için biri cuma vaktinde olmak üzere, müftülükçe belirlenen yerlerde vaaz edecekler, bunlardan en az birini takrir veya sohbet yöntemiyle yapacaklardır. Bunun yanında öğrenci yurtları, eğitim kurumları, gençlik merkezleri ve kampları, ceza infaz kurumları, sağlık kuruluşları, sosyal hizmet kurumları ve benzeri yerlerde haftada en az beş irşat faaliyetinde bulunacaklardır.

(3) Mahalli şartlar dikkate alınarak vaiz çalışma programında;

a) Vaaz, sohbet ve takrir derslerine,

b) Öncelikli olarak ilgili alanlarda eğitim almış vaizler tarafından çocuk evi, çocuk evleri sitesi, çocuk destek merkezi, huzurevi ve kadın konukevinde gerçekleştirilecek sosyal hizmet derslerine,

c) Öncelikli olarak ilgili alanlarda eğitim almış vaizler tarafından göçmen, engelli bağımlı, gibi desteğe muhtaç kesimler ile aileye ve gençlere yönelik seminer, ders, söyleşi, konferans, panel ve benzeri faaliyetlere,

ç) Yerel radyo ve televizyonlarda gerçekleştirilen dinî içerikli programlara,

d) Esnaf, şehit yakını, gazi, hasta ve benzeri kesimlere yönelik ziyaretlere,

e) İlgili kurum ve kuruluşlarla yürütülen ortak faaliyetlere,

f) Fetva hattı ile aile ve dinî rehberlik büro veya merkezi nöbetlerine,

g) İl ve ilçe irşat kurulu görevlerine,

ğ) Ceza infaz kurumlarındaki dersler ile denetimli serbestlik derslerine,

h) Cami görevlilerine yönelik gerçekleştirilecek ders, sohbet, seminer ve benzeri faaliyetlere,

yer verilecektir.

...

(8) Tam gün aile ve dini rehberlik büro veya merkezi nöbeti, fetva hattı nöbeti veya irşat kurulu görevinin olduğu günlerde vaizlere başka bir görev verilmeyecektir. Tam gün nöbet, 1 (bir) vaaz ve 1 (bir) irşat faaliyeti sayılacaktır.

...

(13) Vaizler, haftanın beş günü görev yapacaktır.

(14) Aile ve dini rehberlik, engelli, gençlik, göç, bağımlılık ve benzeri alanlarda koordinatörlük görevi yürüten vaizler, haftanın iki günü koordinatörlük vazifesiyle ilgili işlemleri takip edecek, diğer üç günde çalışma programı kapsamındaki görevlerini yerine getirecektir."

düzenlemesi bulunmaktadır.

Tüm bu düzenlemelerden hareketle;

1- Memurların haftalık çalışma süresinin genel olarak Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere 40 saat olduğu, ancak 657 sayılı Kanun, özel kanunlar, Cumhurbaşkanlığı

kararnameleri **veya bunlara dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma sürelerinin tespit olunabileceği,**

2- Vaizlerin çalışma usul ve esaslarının Görev ve Çalışma Yönetmeliği ile düzenlendiği, mezkûr Yönetmelikte belirtilen görevleri, il ve ilçe irşat kurulları koordinesinde hazırlanacak vaiz çalışma programı çerçevesinde yerine getirecekleri, **bu kapsamda mezkûr Yönetmelikte belirtilen günler hariç olmak üzere istekleri dikkate alınarak müftülükçe belirlenen iki günde haftalık izinlerini kullanmak suretiyle haftanın 5 günü görev yapacakları,**

3- **Günlük çalışma süresinin ise bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valilerce tespit olunacağı, vaizlerin bu çerçevede tespit olunan mesai saatlerine tabi olduğu,**

mütalaa edilmektedir.

**Diyanet İşleri Başkanlığı
Hukuk Müşavirliği**